

UOČI KONAČNE ODLUKE O PONOVNOJ PRODAJI RIJEČKE BANKE

Po čijem nalogu Vlada rasprodaje "narodno srebro"

Bit će to jedinstven slučaj u novijoj povijesti da se rasprodaja - ne samo jedne banke nego gotovo cijele zemlje - bez ikakva službenog koncepta razvoja i bez prethodne rasprave u Hrvatskom saboru, čak užurbano, privodi kraju

Piše dr. Guste SANTINI

10.04.2002.

Gospoda Goran Granić i Marinko Filipović obavijestiše javnost da su tri odlična strana kupca zainteresirana za preuzimanje Riječke banke, te će najsretnijoj prodati 85 posto vlasništva za 25 milijuna eura, te će, prema riječima gospode iz vlasti, Hrvatska nešto i zaraditi. Očito vlast ima mnogo sreće kada je u pitanju Riječka banka. Najprije za dolar dobije 70.000.000 milijuna eura. Potom taj paket dionica prodaje zajedno sa našim paketom za 25.000.000 milijuna eura, i ponovno zarađuje. Kako bi bilo dobro da imamo bar 500 banaka poput Riječke (toliko zapravo iznosi hrvatski inozemni dug). Nadalje se ističe spremnost kupca da banku dokapitalizira i to se također ocjenjuje kao dobitak. Ali - šipak!

Svaki razuman investitor ulaže svoj novac da bi željeni projekt uspio i da bi, u što je moguće kraćem roku, maksimirao povrat na uložena sredstva. Ostalo je besmislica. Međutim, za političke stranke ovo je tek sporedno pitanje, na koje im se ne da trošiti dragocjeno vrijeme.

Zna li Vlada što radi

No, ako je uistinu Vlada iznenadena ponudama zainteresiranih stranih banaka, tada su mogući odgovori da zainteresirani kupci ne znaju pravo stanje i da po «sluhu» donose tako značajnu odluku. Ako, pak, zainteresirani stranci znaju pravo stanje, tada prodavalac (naša vlast) nije u stanju izvršiti realnu i poštenu procjenu vrijednosti Riječke banke. Ako je to tako - a ja nemam dileme da tako jest - tada se otvara i pitanje: na temelju kakvih su i čijih računica i zamagljivanja prodane sve ostale banke, pa i sva dosad privatizirana državna imovina.

Primitak 125 milijuna eura hrvatskoj je vlasti u ovom času očito dramatično značajan, gotovo životno važan, pa i jučer požurivaše što bržu prodaju te banke. Drugim riječima, Hrvatska bi mogla imati značajnih, fiskalnih i političkih, pa i socijalnih i međunarodnih problema, ako bi kojim slučajem zadržala Riječku banku u svom, državnom posjedu. Ako tako nije, a žurna se prodaja primiče kraju, tada Račanova vlada to čini ili u neznanju ili po nečijem, vanjskom nalogu. Ako netko ima takvo pravo, pitam, što je sa hrvatskim suverenitetom?

Srićin poučak

Ignoriranje svekolike javnosti glede obrazloženja zašto se Riječka banka neće zadržati u nacionalnom vlasništvu je zadivljujuće. U demokratskim zemljama se ovako značajno

očekivanje javnosti ne bi ignoriralo već iz tehničkog razloga, zato što nigdje privredni razvoj nije ni moguć, ako se vlasnički gotovo u potpunosti odvoje realna i finansijska sfera, poduzeća i banke.

Stoga, u novonastalom odnosu gospodarskih snaga teško da će stotinama tisućanezaposlenih novi izbori donijeti ikakav boljitetak. Zagrebačka kriza je jasno pokazala što je problem. Velimir Srića je takvoj politici, ispravno, rekao zbogom, tj. "gospodo, u ovom ja ne sudjelujem". Jednako valja tumačiti i stanje u Vladi. Pa, ako ne funkcioniра Vlada i ne funkcioniira glavni grad, kakvo tek stanje može biti u ostalim županijama i gradovima. A rasprodaja zemlje se bez ikakva cjelovita koncepta razvoja i bez nužne rasprave u Hrvatskom saboru ipak privodi kraju.